

9. vēstule visiem DS(2)<19-20> studentiem

30.03.2020

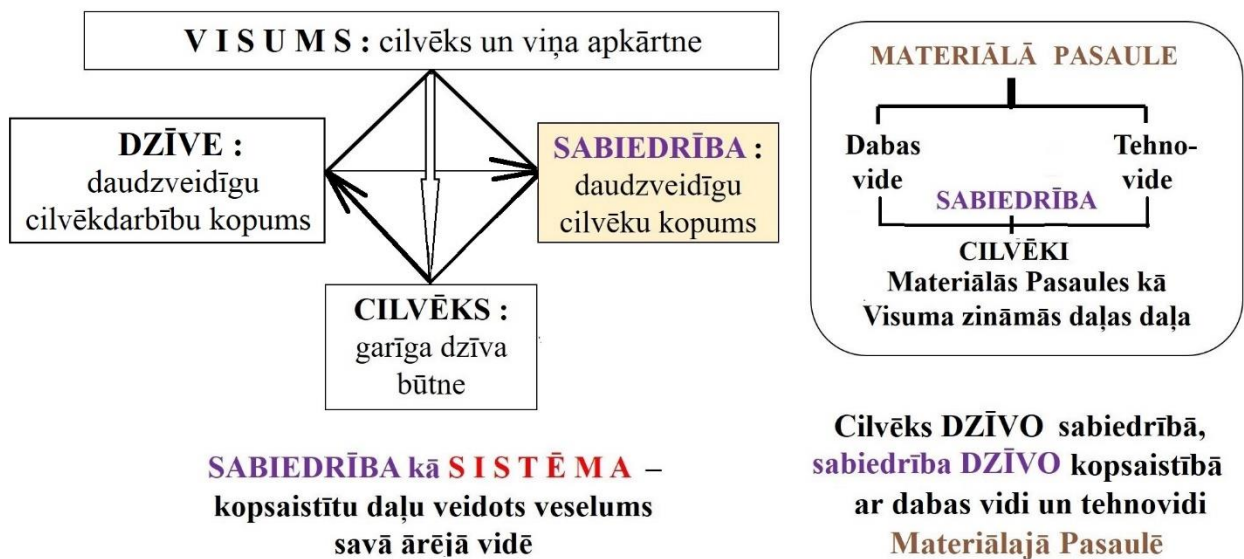
Esiet sveicināti, cien. Domātāji par domāšanu -
LU izvēles kursa "Domāšanas sistemoloģija" studenti!



Rit 2019/2020. studiju gada
2. semestra 9.nedēļa, nu jau trešā
nedēļa vienlaikus gan globālā, gan
reģionālā, gan lokālā bioloģiskā
kara apstākļos. LU auditorijas ir
tukšas, nenotiek arī mūsu iecerētie
klātienas semināri.

Turpinot studiju procesu attālināti, patstāvīgi radošai apzināšanai tiek nodota
31. martā sākotnēji plānotā semināra tēma 1.3.3 "SABIEDRĪBA kā sistēma".
Atbilstošie kursa studiju materiāli izsūtīti pirmdien, 30.03.20.

SABIEDRĪBA kā Lielo Domu veidotās sistēmas apakšsistēma



Līdzīgi kā visu citu kursa 1.daļas 3.nodaļas "Lielo Domu sistemoloģija" ietvaros īstenotajos semināros, turpinām konkretizēt sistēmu teorijas galvenās atziņas. Proti, apzināt ikvienu Lielo Domu kā sistēmu –veselumu, kuru veido kopsaistītas daļas un kurš pats ir daļa kādā augstāka hierarhijas līmeņa sistēmā. Lielo Domu trijnieks "Cilvēks –Sabiedrība – Dzīve" ir fundamentāli saistīts ar jau pašā pirmajā mūsu tikšanās reizē apdomāto Lielo Domu par Visumu. Proti Lielā Doma par DZĪVI kopsaista Cilvēku un Visumu – Cilvēks dzīvo Sabiedrībā, Sabiedrība dzīvo Visumā.

Esam jau sistēmiski apzinājuši Cilvēku kā garīgu dzīvu būtni un **Cilvēka Dzīvi**, tagad apdomāsim Cilvēku dzīvi cilvēkvidē, kas veido **Sabiedrības dzīvi** kā daudzveidīgu cilvēku sadzīvošanu procesuālā sistēmā.

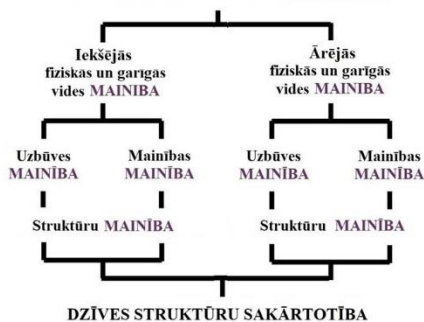
CILVĒKS un SABIEDRĪBA kā vertikāli kopsaistītas SISTĒMAS -
tās vieno kopīgā sistēmu īpašība - **MAINĪBA**, jo gan Cilvēka, gan Sabiedrības **DZĪVE** ir Cilvēka un Sabiedrības kā sistēmu kopsaistīta **MAINĪBA**
(daudzveidīgas gan noteiktas, gan nenoteiktas jeb gadījumraksturas izmaiņas un pārmaiņas)

CILVĒKS - Visuma Materiālās pasaules daļa:
parādība jeb lieta – doma – vārds –SISTĒMA



CILVĒKA DZĪVE kā **SISTĒMA** -
tas nozīmē
sistēmas CILVĒKS
vispārīgo īpašību konkretizāciju

D Z Ī V E - procesuālā sistēma -
CILVĒKS un SABIEDRĪBA MAINĪBĀ



SABIEDRĪBA - Visuma Materiālās pasaules daļa:
parādība jeb lieta – doma – vārds –SISTĒMA



SABIEDRĪBAS DZĪVE kā **SISTĒMA** -
tas nozīmē
sistēmas SABIEDRĪBA
vispārīgo īpašību konkretizāciju

Tēmas CILVĒKS, DZĪVE, SABIEDRĪBA – te faktiski ir Visuma parādības «CILVĒCE» apzināšana,
Cilvēces dzīves atveids telpā un laikā

DZĪVĪBA - –
cilvēku un sabiedrību kopsaistoša parādība – **cilvēks un sabiedrība dzīvo!**

CILVĒKS –
garīga **dzīva būtne**
kā **SISTĒMA**

SABIEDRĪBA –
daudzveidīgu Cilvēku kopums
kā **SISTĒMA**

D Z Ī V Ī B A –
visu dzīvo būtņu
specifiska īpašība

Visas dzīvās būtnes viņu dzīvē vieno divas fundamentālas parādības: **fiziskās vides un informācijas iekšējās un ārējās aprites procesi**. Tieši šie procesi raksturo dzīvo būtņu galveno īpašību, kuru apzīmē lietvārds **«DZĪVĪBA»**. Proti, dzīvā būtne ir būtne, kuru raksturo īpašība, kuru raksturo vārds «dzīvība». Vārds **«dzīvot»** kā darbības vārds savukārt apzīmē šīs īpašības īstenošanos dzīvās būtnes darbībā kā procesā, kuru savukārt apzīmē lietvārds **«dzīve»**.

Īpaša, visām dzīvajām būtnēm raksturīga, ir ģenētiskās informācijas aprīte. Taču tikai dzīvniekiem ir raksturīga informācijas aprīte kā domu aprīte gan viņu nervu sistēmā, gan saistībā ar citiem dzīvniekiem. Un, visbeidzot, tikai augsti attīstītajiem dzīvniekiem, kurus sauc par cilvēkiem, domu aprīte īstenojas arī vārdiskajā formā. Cilvēku vārdiskā saziņa ir cilvēku kopdzīves sabiedrībā pamatu pamats.

Dzīvību raksturojošie procesi -

fiziskās vides (LIETU) un garīgās vides (DOMU)
iekšējā un ārējā aprīte raksturo gan ikvienu Cilvēku,
gan ikvienu cilvēkvidi – Sabiedrību.

Sabiedrības DZĪVĪBA – fiziskās vides un informācijas iekšējās un ārējās aprites procesi



CILVĒKA un SABIEDRĪBAS VESELĪBA – cilvēka un sabiedrības dzīves stabilitāti raksturojoša īpašība

Ikviena Visuma parādība, tātad arī Cilvēka un Sabiedrības DZĪVE, cilvēku Domu Pasaulē tiek atveidota kā Veselums jeb SISTĒMA, kuru raksturo šīs sistēmas īpašības. **Ikvienas sistēmas kā veseluma pastāvēšanas stabilitāti raksturo šīs sistēmas īpašība, kuru latviešu valodā apzīmē ar vārdu VESELĪBA.**

Ikdienā šo vārdu parasti lieto tieši saistībā ar cilvēku (Cilvēka un Sabiedrības) DZĪVES kā procesuālas sistēmas pastāvēšanas stabilitāti – saglabāšanos laikā un telpā.

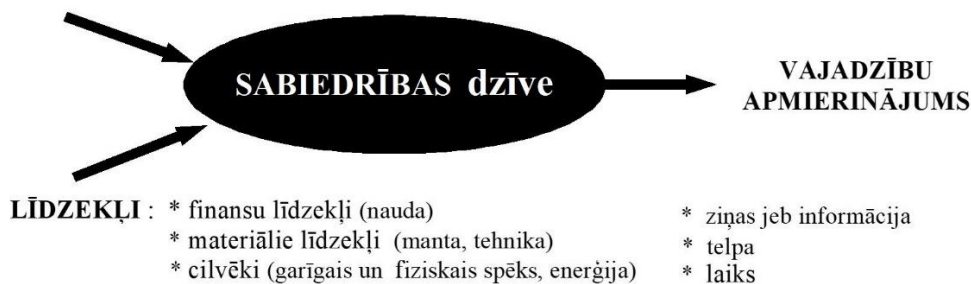
Proti, **VESELĪBA ir fundamentāla visu dzīvo būtņu DZĪVES VAJADZĪBA**, kura prasa atbilstošu cilvēkdarbību šīs vajadzības apmierināšanai.

Atbilstošu cilvēkdarbību apzināti sakārtotai jeb sistēmiskai organizēšanai un īstenošanai ir īpaši nozīmīga loma Cilvēces kā augsti attīstīta dzīvo būtņu kopuma pastāvēšanai uz Saules sistēmas planētas Zeme. Lūk, šeit ir īss, skaidrs un izsmeļošs (vispārīgs) pašlaik mūsu globālajā, reģionālajā, lokālajā sabiedrības un personīgajā DZĪVĒ novērojamā bioloģiskā kara un ar to saistīto blakņu sistēmiskais skatījums un redzējums!

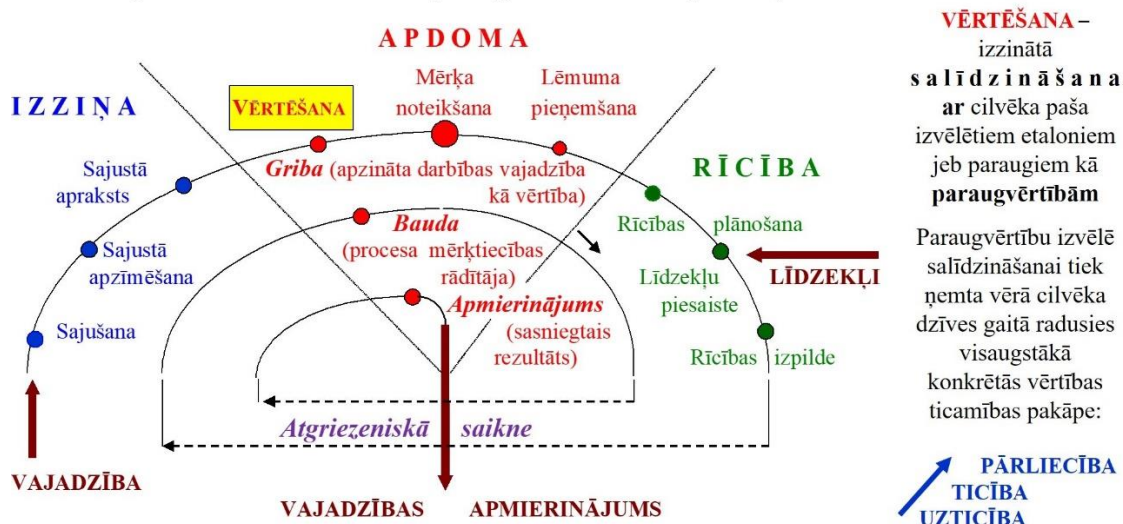
Sabiedrības dzīve kā veselums – **s i s t ē m a** savā ārējā vidē

(daudzveidīgu cilvēkdarbību kopsaistīta īstenošana,
lai apmierinātu cilvēku personīgās un sabiedriskās, garīgās un fiziskās vajadzības)

VAJADZĪBAS : cilvēku personīgās
un sabiedriskās - garīgās un fiziskās



Dzīves kā mērķtiecīgu cilvēkdarbību vadības process (trīs vērtēšanas mērķtiecīgas darbības apdomā)



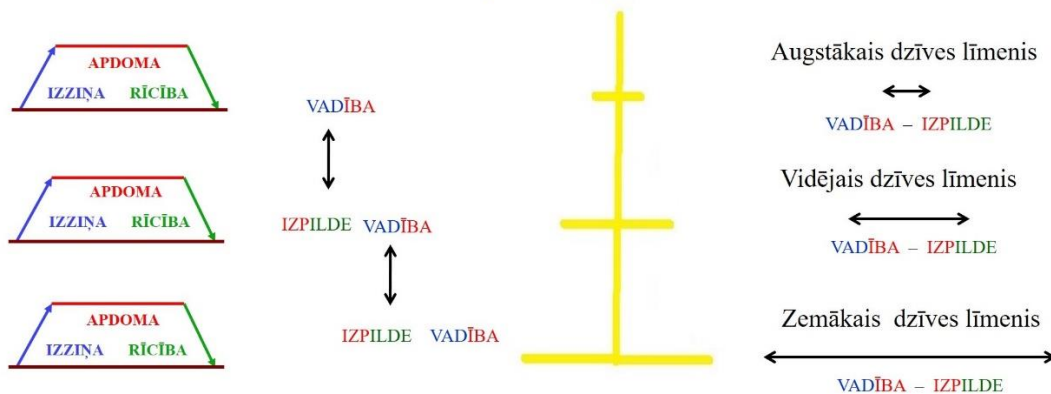
CILVĒKS sabiedrībā, SABIEDRĪBA Materiālajā Pasaulē Cilvēka un Sabiedrības apzinātā - apziņas vadītā DZĪVE



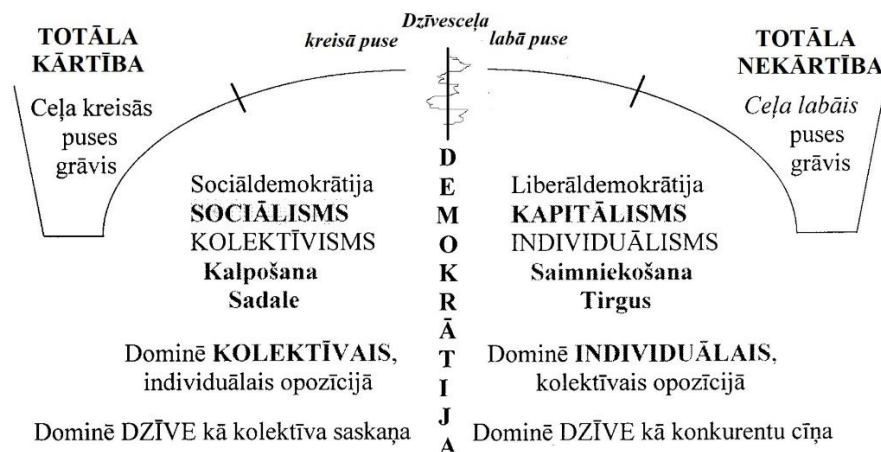
SABIEDRĪBAS dzīves HIERARHIJA -

Sabiedrības garīgās un fiziskās dzīves hierarhijas līmeņi:
vertikālā un horizontālā sabiedrības dzīves struktūra

Ikviena cilvēka un sabiedrības dzīves līmeni raksturo šim līmenim atbilstošā dzīves vērtību kā apzināto vajadzību sistēma



KOLEKTĪVĀ un INDIVIDUĀLĀ dzīvesveida kopsaistība - stohastiskās svārstības uz sabiedrības dzīves ceļa



Cilvēku un Sabiedrības DZĪVES DAUDZVEIDĪBA

SISTĒMU DAUDZVEIDĪBA

sakņojas domu daudzveidībā, kas savukārt seko Visuma parādību daudzveidībai.

Daudzveidīgi cilvēki savā daudzveidīgajā ārējā vidē savu daudzveidīgo personīgo un daudzveidīgo sabiedrisko vajadzību rosināti **DZĪVO** savu daudzveidīgo vairāk vai mazāk apzināti sakārtoto **DZĪVI**.

Daudzveidīgas domas vada daudzveidīgu
Cilvēka un Sabiedrības **DZĪVI**



Cilvēka un Sabiedrības DZĪVES politekonomikas dialektika (sociālisms un kapitālisms)

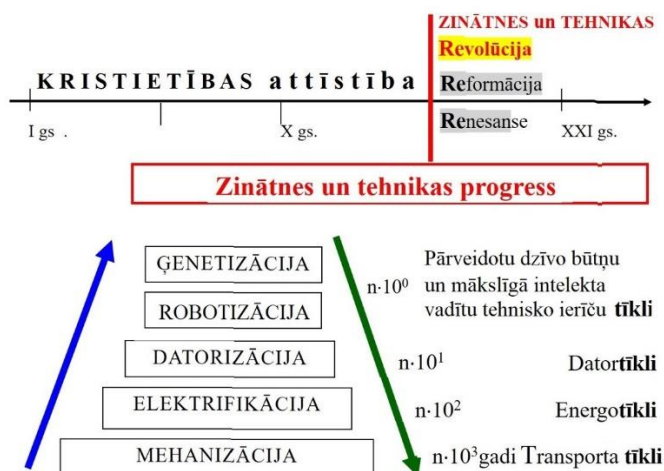
Lai arī cilvēka un sabiedrības dzīve vispār ir stohastiska jeb varbūtiska/gadījuma rakstura procesu sistēma, taču **daudzos gadījumos ir iespējams atrast noteiktas procesu likumsakarības.**

SAPRĀTĪGAIS CILVĒKS un sabiedrības **SAPRĀTĪGĀ** daļa izmanto šīs likumsakarības savas dzīves apzinātai jeb mērķtiecīgai vadībai

DZĪVES daudzveidīgo hierarhisko struktūru **SAKĀRTOTĪBA**

Visaptveroša DZĪVES kārtība Visaptveroša DZĪVES nekārtība

Rietumu SABIEDRĪBAS dzīves kultūras un civilizācijas attīstība



Sistēmu teorija dod vispārīgo sistēmiskās domāšanas vadulu:
VISA CĒLONIS UN VISA SEKAS IR VISA KOPSAISTĪBA

Diemžēl, bet 21.gs. ir sācies ar augošām bažām par zinātnes un tehnikas progressa radīto sasniegumu nesaprātīgu izmantošanu.

Lai arī šī parādība nav jauna, taču īpaši satrauc atbilstošo notikumu straujā un apjomīgā attīstība.

Šajā sakarā šodien arvien skaļāk un plašāk tiek paustas atziņas par cilvēces turpmākās attīstības ilgtspējīgi līdzsvarotas attīstības (sustainable development)

Būtisku ieguldījumu šeit var dot apzinātas sistēmiskās domāšanas attīstība, īpaši uzsvērot vienotas pozitīvās vērtīborientācijas izšķirošo lomu dzīves procesu mērķtiecīgā vadībā.

**Esam īstenojuši kursa 1.daļu - pacēlušies kursa teorētiskajā virsotnē,
2.daļā atliek īsi apdomāt sistēmu teorijas pamata atziņas,
lai pēc tam 3.daļā veiktu nolaišanos atpakaļ dzīves praksē.**

Noslēdzot kursa 1.daļā īstenoto sistēmiskās domāšanas apzināšanu, gribu sniegt atziņu, kas izveidojusies līdzšinējo studiju kursa īstenojumu gaitā.

***Lielās Domas ir vienkāršas, bet, lai pie tām nonāktu,
ir jāpaceļas virs ikdienas sarežģītības !***

Nopietni domāt Lielas Domas

par Visumu, Cilvēku, Dzīvi, Sabiedrību jau no “Sistemoloģijas” kursu apguves pirmajām dienām, nebaidīties no ikdienā neierastā skatījuma un redzējuma !

Apzināta cilvēkdarbība - augšup no prakses uz teoriju, tad apdoma un lejup no teorijas uz praksi - tikai tad ir sperts solis dzīvē uz priekšu



Nākamā, formāli desmitā (Lieldienu brīvdienas ietverošā) mūsu sadarbības nedēļa (2.04.20 – Lieldienu laiks - 14.04.20) būs veltīta sistēmu teorijas vispārīgo pamatatziņu īsai, skaidrai un izsmeltošai apkopošanai. Šī nedēļa ir kursa studiju centrālā – **otrā jeb apdomas daļa, kas ir kā sarkanais stopsignāls**, lai pēc tam apdomāti dotos tālāk mūsu kursa 3. jeb zaļajā daļā – no domu, domāšanas sakārtotības teorijas uz konkrēto praksi.

Tad vēl viena nedēļa, apzinot tēmu “PĒTNIECĪBA kā sistēma”. Līdz ar to būsīm sasnieguši gatavību **līdz 25.aprīlim** pabeigt un iesniegt mūsu pētījuma “Sistēmiskā domāšana” pārskata lielo pusi. **Īpaši atgādinu visiem bakalaura studijas beidzošajiem studentiem** savlaicīgi (**obligāti līdz 25.aprīlim**) iesniegt pētījuma pilno pārskatu un ziņojumu. Ziņojumu sniegšana, apspriešana un kursa īstenojuma novērtēšana notiks (cerams, ka klātienē – taču diezin vai) otrdien, 28.aprīlī mums labi pazīstamajā LU Dabas mājas 334.aud. no plkst. 16:00.

Lai visiem viss labi sokas un izdodas – Jūsu visu Andronkulis